

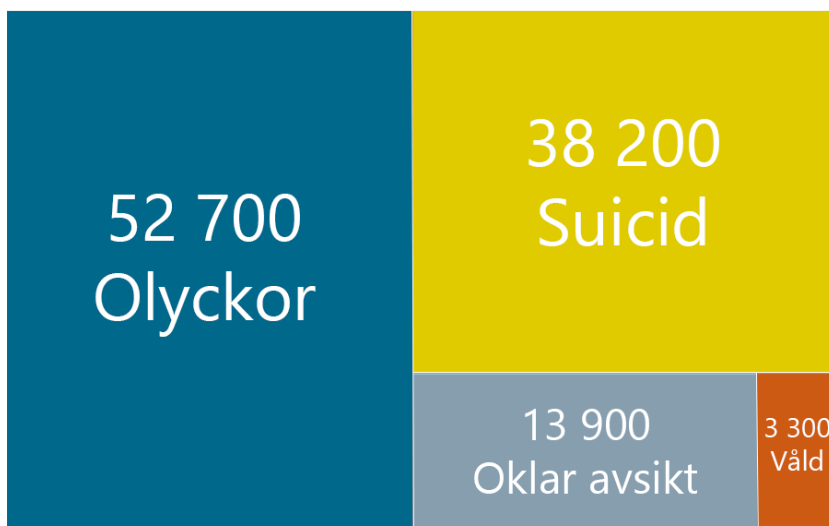
Samhällsekonomiska konsekvenser av fullbordade suicid

I Sverige tar i genomsnitt drygt 800 män och drygt 300 kvinnor sitt liv varje år. Detta motsvarar 18 män och 7 kvinnor per 100 000 invånare. Samhällets kostnader för de suicid som inträffade under 2014 uppskattas till 9 miljarder kronor i indirekta kostnader och 46-60 miljoner kronor i direkta kostnader. Den stora välfärdsförlusten till följd av suicid utgörs dock av förlorade levnadsår. Med hänsyn tagen till förväntad livslängd förlorades totalt mer än 38 000 potentiella levnadsår till följd av suicid som inträffade 2014.

I studien ingår en skattning av de samhällsekonomiska konsekvenser som uppstod till följd av fullbordade suicid i Sverige 2014, både kostnader som inföll under 2014 och kostnader som antas uppstå under senare år. Skattningen är ett sätt att väga samman olika konsekvenser till en välfärdsförlust, vilket innebär att även om antalet suicid minskade skulle det inte innebära att mostvarande ekonomiska resurser frigjordes.

Förlorade levnadsår

Med hänsyn tagen till förväntad återstående livslängd föranledde de suicid som inträffade under 2014 att mer än 38 000 levnadsår förlorades. Detta kan jämföras med 52 000 förlorade levnadsår i olyckor totalt. Om man lägger samman alla levnadsår som förloras till följd av skador (våld, oklar avsikt, olyckor och suicid) står suicid för drygt en tredjedel av samtliga förlorade levnadsår.

Kontakt:

Linda Ryen

Telefon: 010-240 56 64

linda.ryen@msb.se

Läs mer:

Samhällsekonomiska konsekvenser av fullbordade suicid (MSB 946-15)

Observera att dessa beräkningar skiljer sig från dem i rapporten *Suicid och samhällsekonomiska kostnader* (Räddningsverket 2004) vilket innebär att det inte går att direkt jämföra resultaten i de båda rapporterna. De viktigaste skillnaderna är:

- Kostnader till följd av försök till suicid ingår inte här, på grund av svårigheterna att tydligt avgränsa vad som ska inkluderas i beräkningarna.
- I linje med metodiken i *Samhällets kostnader för olyckor* (MSB 2011) har produktionsbortfall i hemarbete nu inkluderats.

Humankostnaden till följd av suicid är således mycket omfattande. Även om det saknas tillförlitliga metoder att värdera förlorade levnadsår kan man dra slutsatsen att humankostnaden utgör den största delen av välfärdsförlusten till följd av suicid. Baserat på värdet av levnadsår som används vid utvärdering av åtgärder inom andra områden (läkemedel och trafik) kan humankostnaden skattas till 10-30 miljarder kronor. Detta ska dock ses som en indikation på storleksordningen och kan inte summeras med de direkta och indirekta kostnaderna.

De *indirekta kostnaderna*, i form av produktionsbortfall i förvärvs- och hemarbete, uppskattas till 9 miljarder kronor. Detta baseras på antaganden om framtida förvärvsfrekvens och lönenivå utifrån kön och ålder för dem som omkommit. Bortfallet fördelar sig ungefär jämnt mellan förvärvs- och hemarbete.

<i>Skattade indirekta kostnader (miljarder kronor)</i>	<i>Förvärvsarbete</i>	<i>Hemarbete</i>	<i>Totalt</i>
Män	3,2	3,0	6,2
Kvinnor	1,2	1,6	2,8
Totalt	4,4	4,6	9

Direkta kostnader innebär resurser som förbrukas. Här inkluderas medicinska kostnader, uttryckning av blåljusaktörer, rättsmedicinska undersökningar och egendomsskador (främst till följd av suicid i trafikmiljö). Totalt uppskattas de direkta kostnaderna till intervallet 46-60 miljoner kronor, men då ingår inte alla tänkbara konsekvenser som exempelvis krisstöd till efterlevande eller kostnader för avbrott i infrastruktur.

	<i>Skattade direkta kostnader (miljoner kronor)</i>
Medicinska kostnader	5-11
Ambulans, polis, räddningstjänst	6-9
Rättsmedicin	30
Egendomsskador	5-10
Totalt	46 – 60

Slutsats

Sammanfattningsvis kan de samhällsekonomiska konsekvenserna av suicid ses som ett isberg. De direkta kostnaderna, som är mest synliga, är i sammanhanget modesta i förhållande till den stora välfärdsförlust som döljer sig under ytan – i form av förlorade levnadsår. Dessa för med sig inte bara produktionsbortfall utan också en omfattande humankostnad.